

هامون ایران

تارنمای جامعه مدنی جنوب ایران

گزارش اختصاصی آوای هامون دریاب وضعیت زنان سرپرست خانوار؛ گزارشی از ایرن واعظ زاده

اسماعیل حسام مقدم، 6th December, Wednesday, 2017

وقتی فقر رنگ زنانه به خود می گیرد

گزارش اختصاصی آوای هامون دریاب وضعیت زنان سرپرست خانوار

ایرن واعظ زاده

گزارشگر ویژه آوای هامون

یازده سال می شود که همسرش بدرود حیات گفته و وی سرپرست و عهده دار خانواده می باشد. دو دختر و دو پسر دارد. پسر بزرگش سال ها است تشکیل خانواده داده و دو دختر دیگر که به تازگی ازدواج کرده اند و اکنون با پسر ۵۱ ساله اش زندگی می کند.

می گوید تحت پوشش تامین اجتماعی هستند و حقوق مستمری دریافت می نمایند که با هزینه های هنگفت و سرسام آور امروزی در حد خرج روزانه هم کفاف نمی دهد.

دخترانش که به تازگی مقطع کارشناسی را به اتمام رسانیده اند، تا پایان تحصیل هیچ کمک هزینه ی تحصیلی دریافت نمی کردند.

از درخواست ها و توقعاتی که برای بهتر شدن شرایط موجود دارد، افزایش حقوق ماهیانه، دادن کمک هزینه ی تحصیلی، توزیع سبد کالا یا بن و تسهیل شرایط وام تامین اجتماعی به زنان سرپرست خانوار، از سوی این نهاد دولتی است.

می گوید قبلاً درخواست وام داده اما جواب مساعدی نگرفته و تنها شرط وام، سند خانه است که آن هم از آن او نیست و مجبور است قید وام را بزند.

او و فرزندان از کمبود امکانات گله مند هستند. دختر کوچکش با ناراحتی اظهار می کند: « زمانی که پدر خانواده می میرد ستون اقتصادی آن خانه هم ویران می شود. ما با این حقوق و درآمد کم به سختی خود را تا سر ماه می رسانیم. »

آن ها خواهان امکانات بیشتری برای زنان سرپرست خانوار و فرزندان یتیم هستند و با این وجود امید خود را به بهبود و تغییر شرایط ار دست نداده اند.

زن سرپرست خانوار کیست؟

طبق تعریف سازمان بهزیستی کشور، « زن سرپرست خانوار » زنی است که عهده دار تامین معاش مادی و معنوی خود و اعضای خانوار خویش است. زنان مطلقه، زنان افراد معتاد و بیکار، زنان بیوه، زنان افراد از کار افتاده و زنانی که شوهران شان مهاجرت کرده اند به عنوان زن سرپرست خانوار شناخته می شوند.

تحقیقات و آمارها نشان می دهند که سن زنان سرپرست خانوار کاهش یافته و شمار زنان فقیری که برای دریافت خدمات به نهادهای حمایتی مراجعه می نمایند، سالانه در حال افزایش است.

افزایش روزافزون آمار طلاق در استان بوشهر نیز از جمله مواردی است که بر گستره ی این امر می افزاید؛ لذا تدوین طرح ها و برنامه هایی در راستای حمایت، توانمندسازی و بهبود سطح کیفی زندگی این زنان و

فرزندان شان ضرورت پیدا کرده و بایستی از سوی سازمان های حمایتی همچون بهزیستی، تامین اجتماعی، کمیته امداد، شهرداری و ... به عنوان متولیان رسیدگی به امور قشر مزبور، مورد توجه مسوولان ارشد این سازمان ها قرار گیرد.

نبود بیمه ی درمانی، نداشتن مسکن، افزایش نرخ بیکاری، نحوه ی نگرش نادرست جامعه، اختلال در الگوی زندگی فردی، فقدان آموزش و عدم مهارت کافی در روابط اجتماعی و همچنین تعارض و ناتوانی در ایفای نقش های چندگانه ی مادری، تامین معاش خانواده، فرزندپروری و ... از جمله مواردی است که سبب بروز هر چه بیشتر مشکلات و نابسامانی های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و فشارهای روانی میان این خانواده ها گردیده که پیامدهای منفی و تاثیرات مخربی بر کیفیت زندگی و متعاقبا تضعیف عملکرد آنان در رده های مختلف زندگی برجای می گذارد.

چه باید کرد؟

با افزایش آسیب ها و معضلات اجتماعی بین زنان بالاخص زنان سرپرست خانوار که مولد فقر می باشد، آسیب شناسان و پژوهشگران اجتماعی از اصطلاح « زنانه شدن فقر » در جوامع یاد می کنند.

توانمندسازی زنان سرپرست خانوار از طریق کارآفرینی و اشتغال زایی آنان، یکی از اهداف مهم توسعه پایدار و دستیابی به عدالت اجتماعی می باشد که مستلزم همکاری پیوسته بین سازمان های حمایتی دولتی و غیردولتی و همچنین مشارکت های خیرخواهانه ی مردم است.

می توان با ایجاد امکانات و فضایی مناسب و سرمایه گذاری برای بالابردن مهارت های زنان در عرصه های مختلف، از آن ها به عنوان نیروهای تولیدی در توسعه و پیشبرد بهتر اهداف فرهنگی و اجتماعی بهره مند شد که این عمل علاوه بر استقلال، رضایت خاطر درونی و انگیزش های قوی در آن ها را در پی خواهد داشت.

تصحیح نگرش و باورهای جامعه نسبت به این قشر، ترویج فرهنگ کار و تولید، توسعه انسانی و مشارکت اجتماعی نیز از عواملی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

سخن آخر

طرح توانمندسازی زنان و تسهیل استقلال یابی مطالبه ای است که زنان خود تمایل به اجرایی شدن آن دارند و خواهان کسب درآمد و جایگاهی شایسته و در شان خود، در جامعه می باشند تا بتوانند علاوه بر خودکفایی، در توسعه و روند شکل گیری اهداف اجتماعی و فرهنگی جامعه نقش موثرتری ایفا نمایند. انتظار می رود مسوولان تصمیم گیرنده در نهادها و ارگان های حمایتی این قبیل مشکلات را در ابتدایی ترین اولویت های خویش قرار داده و برای جلوگیری از گسترش و وقوع بحران هایی عمیق تر، تصمیمات و اقدامات اساسی و زیربنایی در جهت آموزش، تربیت، توانمندسازی و رفاه را در دستور کارشان لحاظ نمایند.

This entry was posted on Wednesday, December 6th, 2017 at 1:26 pm and is filed under جنسیت, خانواده و خویشاوندی, زنان, زندگی روزمره, گزارش و گفت و گو, مردم شناسی فرهنگی. You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. You can leave a response, or [trackback](#) from your own site.